

LANCZKOR GÁBOR

Túlutazni (2020 február)

A reptéren szájmaszkos utasok mozogtak,
és engem *termékeny fáradtság terelt* –
míg a gyerekeim
a *SkyCourt* emeleti
játsszótér-ketrecében hancúroztak,
észrevettem az üvegen áttetsző ég alatt
egy kalickát, benne két madárral.
Előttük
állványon
puskamikrofon.
Visszacsatornázott madárdal
az *ambienthez*. Világjárvány van.
Kínában négyszáznál is több
halott.
A taxiból Attika alkonyi vonulatai nyugaton,
mintha fekete kartonból
vágták volna ki őket.

Elmentettem egy újságcikket és belőle külön a képet.
Valakik minden eddiginél nagyobb felbontású fényképet
készítettek a Napról. Apró sejtekhez hasonlóan pulzál felületén a
plazma.
A határvonalnak tűnő sötétebb vonalakat a lehűlő plazma
rajzolja ki, amint visszaáramlik a mélybe,
hogy felhevülve megint a felszínre
törjön. Egyetlen ilyen buborék akkora,
mint Franciaország. Mint Görögország.

Itt kezdődött Európa
a Demokráciával, Filozófiával,
Színházzal, Tudományokkal, Művészetekkel,
olvastam első este a romterület hátsó kapujánál egy táblán.
Nehéz lett volna vitatkozni ezzel.
Nehéz lett volna nem gondolni rosszra,
mert rossz az, aki rosszra gondol, Sátán.

Niké temploma
egy cipő.

Álltam a fényes szirten,
ahonnan a mészköves lejtő
meredek eséssel fut le az öbölbe –
szemből aranyló magmaeső
verte a tengert,
a partnál megtorpant.

Álmomban aranyszínű volt
az ölemen a szőr,
mert én voltam Médeia,
és eljött értem Jászón.
Belépett a sátramba, a fejedelmi
sátorba, a fejedelem lányának sátrába.
Ölembe hajtotta fejét.
Majd borotvát vett elő.
De legelőbb meghágott,
mint egy hegyi pásztor
az ő legkedvesebb jószágát.
Tükör előtt csináltuk.
A csipkézett, jeges csúcsok
hajnali ragyogása úgy ütött át a sátorbőrön,

mintha ütemes mozgásunkat a Nap hívná elő,
akár a Hold a tengeren a dagályt
és az apályt.
Haza-,
vissza-,
újragondolom magam.
Úton van Médeia,
úton van Kolkhiszból
Korinthoszba,
és elalszik,
ott,
a szűk félszigeten,
ahol a Tiszába ömlik
a Maros.

Musical

Mint a musical
Greta Thunberg-ről,
olyan a jövő: *valami lesz.*

Mint a szentté avatott
Greta Thunberg,
olyan a múlt: *szabályozatlan folyó.*

A Régészeti Múzeumban

Gergely Ágnesnek

Falfestményekkel díszített szobabelső
 a vulkánkitörésben elpusztult
 Akrotiriből,
 a kráter pereméről (ahol a prehisztorikus a posztapokaliptikus:
 Platón
 szerint
 ez volt
 Atlantisz, roncssziget maradt belőle: Thíra).
 Az ágy is megvan, amely az alacsony szobában állt,
 gipszből.
 Mint a pompeji halottak,
 akiknek porhüvelyét
 a rájuk kövült vulkáni hamuban
 gipsszel öntötték ki.
 A lábak és a keret elnagyolt megfaragása.
 A keretre feszülő madzagok durva sodronya.
 Holttesteknek nem találták nyomát Akrotiriben.
 Elmenekültek.
 Tudhatták, mi jön.
 A festett falon fantasztikus
 piros, kék, sárga hegyekből
 fröccsennek elő
 izzó lávaliliomok
 hamuszárral,
 és közöttük óriási
 szerelmes fecskék
 röpködnek.

Az író felelősségéről.

Homérosz ezt így mondta el:

*... s drága kupát – ezt még otthonról hozta az agg hős –
 rajta arany szegek ékeskedtek, s négy füle is volt:
 mindegyiken búzát csipegetve csücsült a galambpár
 drága aranyból, s kettős talp tartotta a kelyhet.*

*Más ember bizony azt nehezen tudná megemelni
megtelten, de az agg Nesztór könnyen fölemelte.
Édes italt ebben vegyített amaz isteni asszony,
pramnéi jó borból, melyhez most réz-reszelővel
kecsketurót morzsolt, s hintett rá hószinü lisztet:
és, mikor elkészült az ital, nekik inni kínálta.*

Nesztór aranyserlege itt van
a múzeumi tárlóban
az orrom előtt.

Kettős talp. Stimmel.

Négy fül. Ha akarom, stimmel: kétoldalt egy-egy kettős fül.

Galambpár – a fülek sík részén egy-egy aranygalamb ül.

De ez a serleg kicsiny,
legfeljebb három decis.

*Megemelni
megtelten.*

Ittak belőle sorra a harcosok,
*tikkasztó szomjuk
az itallal elúzték.*

Borból bort
(túróval, liszttel fölütve).

A vízből bor lett Kánában,
a borból vér lett Jeruzsálemben,
ezek már későbbi harsány gesztusok –
(halból hal,
kenyérből kenyér
az istenfaló-félállat
kannibáloknak).

Szélfúttá olajfaliget túlvilágított fényképe előtt
(a terem hátsó falát teljesen betölti)
hosszúkás kőhasábba zárt testtel áll huszonöt
tanító,
férfiak,
akiket Hadrianus császár uralkodása idején
az athéni nép választott meg
kamaszfiúkat
nevelni.
Lyra húrjai pengnek

a teremben,
mely nem lant.
Szorosan állnak,
ráncolt homlokkal,
kopaszon
vagy csigás fejjel, göndör szakállal,
tört márványorral
némelyikük.
Élethűen megörökített férfiak;
néznek, mint akiknek a veséjébe látni,
néznek, mint akinek a veséjébe látni,
rám, ez megrendült,
néznek rám huszonöten
vádolva.
Számonkérőn.
Szánón.

